

**SCIENTIFIC
COLLECTION
INTERCONF+**

No 93
December, 2021

THE ISSUE CONTAINS:

Proceedings of the 3rd
International Scientific
and Practical Conference

**SCIENTIFIC TRENDS AND TRENDS IN
THE CONTEXT OF GLOBALIZATION**

UMEÅ, SWEDEN

21-22.12.2021

InterConf
Scientific Publishing Center

SCIENTIFIC COLLECTION «INTERCONF»

№ 93 | December, 2021

THE ISSUE CONTAINS:

Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference

SCIENTIFIC TRENDS AND TRENDS IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

UMEÅ, SWEDEN

21-22.12.2021

UDC 001.1

S 40 *Scientific Collection «InterConf»*, (93): with the Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference «Scientific Trends and Trends in The Context of Globalization» (December 21-22, 2021). Umeå, Sweden: Mondial, 2021. 566 p.

ISBN 978-91-8002-432-7

DOI 10.51582/interconf.21-22.12.2021

EDITOR COORDINATOR

Anna Svoboda

Doctoral student
University of Economics, Czech Republic
annasvobodaprague@yahoo.com

Mariia Granko

Coordination Director in Ukraine
Scientific Publishing Center InterConf
info@interconf.top

EDITORIAL BOARD

Temur Narbaev (PhD)

Tashkent Pediatric Medical Institute,
Republic of Uzbekistan;
temur1972@inbox.ru

Nataliia Mykhalitska (PhD in Public Administration)
Lviv State University of Internal Affairs, Ukraine

Dan Goltsman (Doctoral student)
Riga Stradiņš University, Republic of Latvia;

Katherine Richard (DSc in Law),
Hasselt University, Kingdom of Belgium
katherine.richard@protonmail.com;

Richard Brouillet (LL.B.),
University of Ottawa, Canada;

Stanyslav Novak (DSc in Engineering)
University of Warsaw, Poland
novaks657@gmail.com;

Kanako Tanaka (PhD in Engineering),
Japan Science and Technology Agency, Japan;

Mark Alexandr Wagner (DSc. in Psychology)
University of Vienna, Austria
mw6002832@gmail.com;

Alexander Schieler (PhD in Sociology),
Transilvania University of Brasov, Romania

Svitlana Lykholat (PhD in Economics),
Lviv Polytechnic National University, Ukraine

Dmytro Marchenko (PhD in Engineering)
Mykolayiv National Agrarian University
(MNAU), Ukraine;

Rakhmonov Aziz Bositovich (PhD in Pedagogy)
Uzbek State University of World Languages,
Republic of Uzbekistan;

Mariana Vereskliia (PhD in Pedagogy)
Lviv State University of Internal Affairs, Ukraine

Dr. Albena Yaneva (DSc. in Sociology and Antropology),
Manchester School of Architecture, UK;

Vera Gorak (PhD in Economics)
Karlovarská Krajská Nemocnice, Czech Republic
veragorak.assist@gmail.com;

Polina Vuitsik (PhD in Economics)
Jagiellonian University, Poland
p.vuitsik.prof@gmail.com;

Elise Bant (LL.D.),
The University of Sydney, Australia;

George McGrown (PhD in Finance)
University of Florida, USA
mcgrown.geor@gmail.com;

Vagif Sultanly (DSc in Philology)
Baku State University, Republic of Azerbaijan

Kamilə Əliqızı Əliyeva (DSc in Biology)
Baku State University, Republic of Azerbaijan

If you have any questions or concerns, please contact a coordinator Mariia Granko.

The recommended styles of citation:

1. Surname N. (2021). Title of article or abstract. *Scientific Collection «InterConf»*, (93): with the Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference «Scientific Trends and Trends in The Context of Globalization» (December 21-22, 2021) at Umeå, Sweden; pp. 21-27. Available at: [https://interconf.top/...](https://interconf.top/)
2. Surname N. (2021). Title of article or abstract. *InterConf*, (93), 21-27. Retrieved from [https://interconf.top/...](https://interconf.top/)

This issue of Scientific Collection «InterConf» contains the International Scientific and Practical Conference. The conference provides an interdisciplinary forum for researchers, practitioners and scholars to present and discuss the most recent innovations and developments in modern science. The aim of conference is to enable academics, researchers, practitioners and college students to publish their research findings, ideas, developments, and innovations.

©2021 Mondial

©2021 Authors of the abstracts

©2021 Scientific Publishing Center «InterConf»

contact e-mail: info@interconf.top

webpage: www.interconf.top

SCIENTIFIC TRENDS AND TRENDS IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

SOCIOLOGY AND SOCIETY

Nurymbetov Y.Sh. Shabdenova A.B. Mukanova D.S.		NOVICE TEACHERS AND FEATURES OF THEIR PROFESSIONAL AND SOCIAL ADAPTATION CHALLENGES	162
Tolegen E. Morozova T.A. Martynenko T.S.	 	FALSE INTERACTION IN THE SECONDARY EDUCATION SYSTEM: A SOCIOLOGICAL ANALYSIS	169

PSYCHOLOGY AND PSYCHIATRY

Виноградова В.Є. Шкуренко Н.О.		ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ	182
Ворнікова Л.К.		СЕКСУАЛЬНА ГАРМОНІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВІВІСТЬ НА СУЧАСНУ ЖІНКУ	192
Ткаченко Н.В.		ОСОБИСТІСНІ РЕСУРСИ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	207

PHILOLOGY AND LINGUISTICS

Boichuk V.P.		LINGUISTIC SPECIFICITY OF THE LEFT TEMPORAL CORTEX	214
Hasanova L.H.		ABBREVIATION OF INTERNATIONAL MULTI-COMPONENT TOURISM TERMS IN THE LANGUAGE	220
Imanova N.M.		THE IMPORTANCE OF THE EMAIL LANGUAGE IN THE MEDIA DISCOURSE	230
Umudova M.T.		ON THE KINDS OF HISTORICAL METAPHORS	236
Абабілова Н.М. Зубік О.Ф.	 	ВІДТВОРЕННЯ ГЕРУНДІЯ У ХУДОЖНІХ ТЕКСТАХ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	242
Погоріла А.І. Костецька Г.В.		ЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕВФЕМІЗМІВ	251

LAW AND INTERNATIONAL LAW

Kodirzoda M.A. Akbaralizoda J.A.		ROLE OF INTERNATIONAL LAW IN IMPLEMENTATION OF ECOLOGICAL FUNCTIONAL GOALS OF THE STATE	257
Pavlencu M.G.		CYBERBULLING PROBLEMA SOCIETĂȚII ÎN ERA DIGITALĂ REZUMAT	265
Popa V.		NATURA JURIDICA SI REGLEMENTAREA TEORETICA A MASURILOR SPECIALE DE INVESTIGATII AUTORIZATE DE JUDECATOR IN LEGISLATIA REPUBLICII MOLDOVA SI ROMANIA	272
Босый Г. Слюсаренко С.		ПОНЯТИЕ И ВАЖНОСТЬ ПРАВА НА ОБРАЗОВАНИЕ ЛИЦ С ОГРАНИЧЕННЫМИ ВОЗМОЖНОСТЯМИ	296
Стецюк Б.Р. Єрмоленко-Князева Л.С. Мошняга Л.В.		СУЧАСНЕ ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВАХ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ	307

ARTS, CULTURAL STUDIES AND ETHNOGRAPHY

Chirgadze N.		FOR THE HISTORY OF EPIDEMIC DISEASES IN SAMTSKHE-JAVAKHETI	316
--------------	---	--	-----

HISTORY AND ARCHEOLOGY, ARCHIVAL STUDIES

Aliyeva L.A.		A NEW MANUSCRIPT OF "THE BOOK OF DEDE KORKUT" WITH THE NEW TEXTS AS HISTORICAL SOURCE	325
Краснодемська І.Й.		ВНЕСОК УКРАЇНЦІВ У РОЗВИТОК ЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ В КРИМУ (XIX– ПОЧАТОК XX СТ.)	331

MEDICINE AND PHARMACY

BurlakaYuliia B. Voroshylova N.M. Verevka S.V.		DISRUPTION OF THE BARRIER FUNCTION OF CELL MEMBRANES IN THE FORMATION OF MALIGNANT NEOPLASMS AND BIOFILMS	349
--	---	---	-----

DOI 10.51582/interconf.21-22.12.2021.033

Стецюк Б.Р.

доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри права та правового регулювання авіаційної діяльності
Національного університету «Льотна академія», Україна

Єрмоленко-Князева Л.С.

кандидат юридичних наук, доцент
кафедри права та правового регулювання авіаційної діяльності
Національного університету «Льотна академія», Україна

Мошняга Л.В.

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри права та правового регулювання авіаційної діяльності
Національного університету «Льотна академія», Україна

**СУЧАСНЕ ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ
КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВАХ:
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ**

Анотація. Дослідження розвитку антикорупційного законодавства в сучасний період важливо для встановлення тенденцій, закономірностей його формування, що, в свою чергу, дозволить зробити висновки щодо ефективності обраної законодавчої політики держави у сфері протидії корупційній злочинності. Об'єктом дослідження є суспільні відносини, які виникають у процесі протидії корупційній злочинності в Україні. Предметом дослідження є кримінологічні та кримінально-правові проблеми протидії корупційній злочинності в Україні в контексті сучасної антикорупційної стратегії. Метою статті є розробка теоретичних кримінологічних і низки кримінально-правових засад протидії корупційній злочинності в Україні в контексті сучасної антикорупційної стратегії, формулювання пропозицій, спрямованих на забезпечення підвищення ефективності діяльності у сфері протидії корупційній злочинності в Україні. Аналізуючи також чинне кримінальне законодавство, не можливо не зупинитися на такому аспекті, як включення примітки, яка містить перелік корупційних злочинів, до ст. 45 КК України. Дослідження кримінального законодавства привели до висновку, що виокремлення такого виду злочинів, як корупційні,

для використання на практиці та в кримінально-правовій науці є не стільки недоцільним, скільки практично неможливим. Звичайно, ці злочини схожі з точки зору їх правових особливостей, сутності, спільності ознак злочинних корупційних діянь і мають такі спільні ознаки, як суб'єкти злочину, сфери вчинення, об'єктивна і суб'єктивна сторона складу злочину. Проте з цього приводу перше, на що потрібно звернути увагу, те, що розділи Особливої частини КК сформовані за ознаками основного безпосереднього об'єкта певних злочинів, а цей елемент корупційних злочинів не завжди збігається. Дослідження розвитку антикорупційного законодавства в сучасний період важливо для встановлення тенденцій, закономірностей його формування, що, в свою чергу, дозволить Україні зробити висновки щодо ефективності обраної законодавчої політики держави у сфері протидії корупційній злочинності. Аналіз законодавства України в сфері протидії корупційній злочинності свідчить, що за період існування незалежної України на державному рівні приймалися відповідні закони, видавалися укази, розпорядження, розроблялись і затверджувались концепції та програми боротьби з корупційною злочинністю. Однак масштаби корупції в Україні залишалися досить значними. Законодавчий процес у сфері протидії злочинності і корупції часто виглядав занадто повільним, непослідовним і заполітизованим. Протидія корупційній злочинності потребує вивчення умов, в яких формується і реалізовується антикорупційна стратегія в Україні в сучасний період, оцінки політики держави в цьому напрямі, а також виокремлення кримінологічно-значущих проблем застосування конкретних механізмів такої протидії. Виключається можливість об'єднати всі корупційні злочини в одному розділі Особливої частини КК України. На підтвердження цієї думки можна навести як приклад зарубіжний досвід виокремлення корупційних злочинів в зарубіжних кримінальних кодексах. Частина з досліджених зарубіжних кримінальних кодексів містить окремі розділи, до яких включено норми, що визначають покарання за корупційні злочини.

Ключові слова: протидія корупції, правове регулювання протидії корупції, сучасне регулювання протидії корупції, антикорупційне законодавство, антикорупційна діяльність.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

Протидія корупційній злочинності потребує вивчення умов, в яких формується і реалізовується антикорупційна стратегія в Україні в сучасний період, оцінки політики держави в цьому напрямі, а також виокремлення кримінологічно-значущих проблем застосування конкретних механізмів такої

протидії. До того ж деякі вчені не вкладають у поняття «протидія корупції» заходи, які проводять і фізичні особи з власної ініціативи. Основні антикорупційні доктрини, прийняті в Україні в сучасний період, не дають однозначної відповіді на питання, яким чином мінімізувати корупційну злочинність у державі. Тож ключовим у виробленні стратегічних підходів до протидії корупції є встановлення кола суб'єктів, які повинні відігравати провідну роль у цьому процесі – спеціалізовані органи по боротьбі з корупцією, правоохоронні органи, інші інститути громадянського суспільства або окремі громадяни.

Метою статті є розробка теоретичних кримінологічних і низки кримінально-правових засад протидії корупційній злочинності в Україні в контексті сучасної антикорупційної стратегії, формулювання пропозицій, спрямованих на забезпечення підвищення ефективності діяльності у сфері протидії корупційній злочинності в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Законодавча база протидії корупційній злочинності почала формуватися тільки на початку 90-х років минулого століття, що й обумовило її дослідження в сучасний період. Вирішенню різних аспектів проблем корупційної злочинності та вдосконаленню вітчизняного антикорупційного законодавства, зокрема кримінального, присвячено праці вчених у галузі кримінології та кримінального права: П. П. Андрушка, Л. В. Багрія-Шахматова, М. І. Бажанова, Ю. В. Бауліна, В. І. Борисова, В. О. Глушкова, В. В. Голіни, І. М. Даньшина, О. М. Джужі, О. О. Дудорова, С. В. Дрьомова, А. П. Закалюка, В. С. Зеленецького, О. Г. Кальмана, О. О. Кваші, О. М. Костенка, О. Г. Кулика, О. М. Литвинова, П. С. Матишевського, А. В. Савченка, О. Я. Светлова, Є. Д. Скулиша, В. В. Сташиса, І. К. Туркевича, Г. О. Усатого, М. І. Хавронюка, В. І. Шакуна, С. А. Шалгунової та інших, а також учених інших спеціальностей: Л. І. Аркуші, П. Д. Біленчука, А. В. Гайдука, В. Д. Гвоздецького, В. М. Гаращука, О. Ф. Долженкова, Н. С. Карпова, Ю. Г. Кальниша, Г. А. Матусовського, Є. В. Невмержицького, С. С. Рогульського, Б. В. Романюка, О. В. Терещука, В. М. Трепака та інших.

Серед зарубіжних учених, які досліджували окремі аспекти корупції, слід виділити В. В. Астаніна, Б. В. Волженкіна, С. А. Головка, А. І. Долгову, П. А. Кабанова, В. С. Комісарова, В. М. Кудрявцева, О. І. Кірпічникова, Н. О. Лопашенко, В. В. Лунєєва, С. В. Максимова, О. І. Мизерія, А. В. Наумова, Г. А. Сатарова, О. Гределанда, Д. Джонса, Д. Кауфмана, В. Лаптеакру, Н. Леффа, М. Превезера, С. Пундея, С. Пуффера, С. Роуз-Аккерман, Д. Хелмана, Л. Шеллі, С. Естрина та інших.

Протидія корупційній злочинності потребує вивчення умов, в яких формується і реалізовується антикорупційна стратегія в Україні в сучасний період, оцінки політики держави в цьому напрямі, а також виокремлення кримінологічно-значущих проблем застосування конкретних механізмів такої протидії.

Формулювання цілей статті (постановка завдання)

Для досягнення вказаної мети поставлено такі завдання:

- на основі аналізу розвитку вітчизняного антикорупційного законодавства в сучасний період оцінити ефективність антикорупційної політики України;
- окреслити теоретичні та практичні проблеми щодо механізмів зменшення негативного впливу корупційної злочинності на суспільство;
- визначити основні чинники протидії корупції в зарубіжних державах і дослідити ступінь їх впливу на її загальний рівень;
- встановити ступінь поширеності, причини корупційної злочинності та запропонувати шляхи протидії цьому явищу в окремих сферах життєдіяльності суспільства в сучасний період.

Виклад основного матеріалу

Дослідження розвитку антикорупційного законодавства в сучасний період важливо для встановлення тенденцій, закономірностей його формування, що, в свою чергу, дозволить Україні зробити висновки щодо ефективності обраної законодавчої політики держави у сфері протидії корупційній злочинності.

Аналіз законодавства України в сфері протидії корупційній злочинності

свідчить, що за період існування незалежної України на державному рівні приймалися відповідні закони, видавались укази, розпорядження, розроблялись і затверджувались концепції та програми боротьби з корупційною злочинністю. Однак масштаби корупції в Україні залишалися досить значними. Законодавчий процес у сфері протидії злочинності і корупції часто виглядав занадто повільним, непослідовним і заполітизованим.

Щорічно КМУ затверджував плани заходів щодо посилення боротьби з організованою злочинністю і корупцією, однак ці заходи фактично повторювалися з року в рік та мали формальний характер. Так, Указом Президента України [2] було визначено питання посилення боротьби з корупцією та іншими злочинами у сфері економіки.

Основним антикорупційним нормативно-правовим актом в Україні був Закон України «Про запобігання і протидії корупції», який визначав основні засади запобігання та протидії корупції в публічній і приватній сферах суспільних відносин.

Відповідно до змін, внесених до Кримінального кодексу України пунктом 2 розділу II «Прикінцевих положень» Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України», нині діють норми, якими посилено кримінальну відповідальність за вчинення корупційних злочинів. Крім того, КК України доповнено приміткою до ст. 45, у якій визначено поняття «корупційний злочин».

Новелою КК України є те, що стаття 354, серед іншого, передбачає відповідальність за підкуп працівника державного підприємства, установи чи організації, який не є службовою особою. Крім цього, Закон розширює межі застосування диспозицій корупційних правопорушень. Відповідні положення стосуються випадків, коли корупційна дія відбувається в інтересах третьої сторони.

Окрім зазначених змін до кримінально-процесуального законодавства запропоновано також нову редакцію ст. 359 КК України, чинне формулювання якої, як свідчить її аналіз, звує можливістю приватної ініціативи для реальної протидії корупціонерам. Також запропоновано відповідне

коригування ст. 87 КПК України, щоб наділити приватних осіб можливостями, подібними до тих, які мають компетентні органи, що провадять досудове розслідування і збирають доказову базу, відповідно до повноважень, наданих їм КПК України, Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність», зокрема одержують аудіовізуальні докази, з використанням спеціальних технічних засобів [1; 3; 4].

Аналізуючи також чинне кримінальне законодавство, не можливо не зупинитися на такому аспекті, як включення примітки, яка містить перелік корупційних злочинів, до ст. 45 КК України. Дослідження кримінального законодавства привели до висновку, що виокремлення такого виду злочинів, як корупційні, для використання на практиці та в кримінально-правовій науці є не стільки недоцільним, скільки практично неможливим. Звичайно, ці злочини схожі з точки зору їх правових особливостей, сутності, спільності ознак злочинних корупційних діянь і мають такі спільні ознаки, як суб'єкти злочину, сфери вчинення, об'єктивна і суб'єктивна сторона складу злочину. Проте з цього приводу перше, на що потрібно звернути увагу, те, що розділи Особливої частини КК сформовані за ознаками основного безпосереднього об'єкта певних злочинів, а цей елемент корупційних злочинів не завжди збігається. Отже, до окремого розділу Особливої частини КК можна включати лише корупційні злочини, які посягають на однаковий основний безпосередній об'єкт – порядок суспільних відносин у частині забезпечення авторитету державних органів влади. А такі злочини у вітчизняному кримінальному законодавстві вже об'єднані в розділ XVII КК України. Але існує і ряд інших злочинів, які можуть мати корупційну спрямованість, але інший основний безпосередній об'єкт посягання (наприклад, у ст. 139 КК України «Ненадання допомоги хворому медичним працівником», таким об'єктом є порядок суспільних відносин у частині забезпечення охорони життя і здоров'я людини. Проте, у випадку вчинення цього злочину з метою отримання неправомірної вигоди додатковим об'єктом може бути авторитет органів державної влади, а сам злочин матиме корупційний характер). Потрібно також врахувати те, що корупційні злочини можуть вчинюватися,

окрім спеціальних суб'єктів, також особами, які наділені ознаками лише загального суб'єкта злочину. Таким чином, особливістю корупційних злочинів є те, що, незважаючи на низку спільних ознак, вони можуть бути складовими й інших видів злочинів. Так, вони можуть належати до злочинів проти основ національної безпеки України, власності, виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, проти правосуддя, у сфері господарської діяльності, службової діяльності, військових злочинів. З цих причин, частина цих злочинів може бути визнана безумовно корупційними, а частина – лише за наявності певних умов їх вчинення. Так, безумовно, корупційними є злочини, всі ознаки яких вказують на їх корупційний характер і визначені в законі чи випливають з його змісту [6]. Так, відповідно до чинного КК України до таких корупційних злочинів можуть бути віднесені: статті 364, 364-1, 365 та багато інших (статті 365-2, 366, 368, 368-2, 368-3, 368-4, 369, 369-2, 370, 191, 344, 354, 191, 351, 356, 358, 372, 375, 376, 381-1, 388, 422).

Висновки

Враховуючи зазначене вище, виключається можливість об'єднати всі корупційні злочини в одному розділі Особливої частини КК України. На підтвердження цієї думки можна навести як приклад зарубіжний досвід виокремлення корупційних злочинів в зарубіжних кримінальних кодексах. Частина з досліджених зарубіжних кримінальних кодексів містить окремі розділи, до яких включено норми, що визначають покарання за корупційні злочини. Так, Закон про кримінальне право Ізраїлю містить главу «хей» «Злочини в сфері хабарництва», яка включає норми, що передбачають відповідальність за отримання хабара, отримання хабара через посередника, пропозицію хабара, вимагання хабара. Глава 6 «Хабарництво і торгівля впливом» КК Аргентини передбачає такі злочини, як давання хабара, отримання хабара, отримання хабара через посередника, допущення себе підкупити. У главі 5 «Про хабарництво» КК Іспанії передбачено відповідальність за отримання хабара, отримання хабара через посередника, вимагання хабара. До КК Китайської Народної Республіки включено главу 8

«Корупція і хабарництво», яка містить норми, що передбачають відповідальність за такі корупційні злочини, як давання хабара, хабарництво на виборах і окремо за корупцію. Глава 3 «Хабарництво» КК Туреччини передбачає відповідальність за давання хабара, посередництво у хабарництві, пропозицію хабара. У КК Швейцарії міститься розділ 19 «Хабарництво», згідно з нормами якого відповідальність передбачена за давання хабара, допущення себе підкупити та вимагання хабара. Норми глави 25 «Злочини, що полягають у хабарництві» КК Японії встановлюють кримінальну відповідальність за посередництво у хабарництві. Крім того, КК Австралії взагалі містить три розділи, які включають у себе норми, що встановлюють відповідальність за злочини у сфері хабарництва (розділ 70 «Хабарництво іноземних публічних посадових осіб», розділ 141 «Хабарництво», розділ 142 «Злочини, пов'язані з хабарництвом»); також і КК Франції містить декілька розділів, статті яких встановлюють покарання за корупційні діяння («Про пасивну корупцію і торгівлю впливом, вчинених особами, що займають публічну посаду», «Про активну корупцію і торгівлю впливом, вчинені приватними особами», «Про пасивну корупцію», «Про активну корупцію»), а також розділ, що окремо встановлює покарання для юридичних осіб [6].

Як правило, до цих розділів вказаних зарубіжних кримінальних кодексів включено такі норми, які передбачають відповідальність за отримання хабара, давання хабара, посередництво в хабарництві, в деяких з них – пропозиція хабара тощо. Потрібно також зазначити, що деякі зарубіжні кримінальні кодекси не містять структурних частин, до яких було б включено норми, що передбачають відповідальність за корупційні злочини, але все-таки окремі статті цих кодексів передбачають притягнення до кримінальної відповідальності: КК Австрії – за хабарництво на виборах, КК Бельгії – за давання хабара, пропозицію хабара, отримання хабара через посередника, вимагання хабара; КК Республіки Корея – за отримання хабара, посередництво при отриманні хабара, допущення себе підкупити та пропозицію хабара; КК ФРН – за отримання хабара. Таким чином, вивчення зарубіжного досвіду свідчить, що окремі розділи кримінальних кодексів

містять норми, що передбачають кримінальну відповідальність лише за найтипівіші безумовно корупційні злочини.

Список джерел:

1. Андрушко П. П. Реформа українського антикорупційного законодавства у світлі міжнародно-правових зобов'язань України / Андрушко П. П. – К. : Атіка, 2012. – 332 с.
2. Анохіна Л. С. Кримінологічні дослідження детермінанти хабарництва / Л. С. Анохіна // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Юридические науки». – 2007. – Т. 20 (59). – № 1. – С. 73–78.
3. Бочарников И. В. Зарубежный опыт противодействия коррупции [Электронный ресурс] / И. В. Бочарников. – Режим доступа : www.budgetrf.ru/Publications/
4. Бусол О. Ю. Національні антикорупційні стратегії та участь громадськості в протидії корупції в країнах Центральної та Східної Європи / О. Ю. Бусол // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. –Серія «Юриспруденція». – 2014. – № 6/3. – Т. 1. – С. 60–63.
5. Камлик М. І. Корупція в Україні / М. І. Камлик, Є. В. Невмержицький. – К. : Знання, КОО, 1998. – 179 с.
6. Кваша О. О. Корупція та організована злочинність: обґрунтування взаємозв'язку / О. О. Кваша // Правова держава : Щорічник наукових праць. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2010. – Вип. 21. – С. 335–342.